

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

24 noiembrie 2020 *

„Trimitere preliminară – Spațiul de libertate, securitate și justiție – Codul comunitar de vize – Regulamentul (CE) nr. 810/2009 – Articolul 32 alineatele (1)-(3) – Decizie de respingere a cererii de viză – Anexa VI – Formular standard – Motivare – Amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă sau sănătatea publică sau pentru relațiile internaționale ale unuia sau mai multor state membre – Articolul 22 – Procedură de consultare prealabilă a autorităților centrale ale altor state membre – Obiecție cu privire la eliberarea unei vize – Cale de atac împotriva unei decizii de respingere a cererii de viză – Întinderea controlului jurisdicțional – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Dreptul la o cale de atac efectivă”

În cauzele conexe C-225/19 și C-226/19,

având ca obiect două cereri de decizie preliminară formulate în temeiul articolului 267 TFUE de Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem (Tribunalul din Haga, cu sediul în Haarlem, Țările de Jos), prin decizia din 5 martie 2019, primită de Curte la 14 martie 2019, în procedura

R.N.N.S. (C-225/19),

K.A. (C-226/19)

împotriva

Minister van Buitenlandse Zaken,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta (raportoare), vicepreședintă, domnii J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan, L. Bay Larsen, N. Piçarra și A. Kumin, președinți de cameră, domnul T. von Danwitz, doamna C. Toader și domnii M. Safjan, D. Šváby, C. Lycourgos, P. G. Xuereb și I. Jarukaitis, judecători,

avocat general: domnul P. Pikamäe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru R.N.N.S., de E. Schoneveld și I. Vennik, avocatul;

* Limba de procedură: neerlandeza.

- pentru guvernul neerlandez, de M. K. Bulterman, M. H. S. Gijzen și C. S. Schillemans, în calitate de agenți;
- pentru guvernul ceh, de M. Smolek, J. Vlácil, A. Brabcová și A. Pagáčová, în calitate de agenți;
- pentru guvernul german, de R. Kanitz și J. Möller, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Pucciariello, avvocato dello Stato;
- pentru guvernul lituanian, de K. Dieninis și K. Juodelytė, în calitate de agenți;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de G. Wils și C. Cattabriga, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 9 septembrie 2020,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererile de decizie preliminară privesc interpretarea articolului 32 alineatele (1)-(3) din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (JO 2009, L 243, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 610/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 (JO 2013, L 182, p. 1) (denumit în continuare „Codul de vize”), citit în lumina articolelor 41 și 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul a două litigii între R.N.N.S. (cauza C-225/19) și, respectiv, K.A. (cauza C-226/19), pe de o parte, și Minister van Buitenlandse Zaken (ministrul afacerilor externe, Țările de Jos, denumit în continuare „ministrul”), pe de altă parte, în legătură cu refuzul acestuia din urmă de a le elibera o viză.

Cadrul juridic

- 3 Considerentul (29) al Codului de vize enunță:
„Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute, în special, de Convenția [europeană] pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a Consiliului Europei[, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950,] și de [cartă].”
- 4 Articolul 1 alineatul (1) din acest cod are următorul cuprins:
„Prezentul regulament stabilește procedurile și condițiile de eliberare a vizelor de tranzit sau de ședere pe teritoriul statelor membre pentru o perioadă care să nu depășească 90 de zile în cursul oricărei perioade de 180 de zile.”

5 Articolul 21 alineatul (3) din codul menționat prevede:

„Atunci când analizează dacă solicitantul îndeplinește condițiile de intrare, consulatul verifică următoarele:

[...]

(d) că solicitantul nu este considerat ca reprezentând o amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă, sănătatea publică, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 19 din [Regulamentul (CE) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 de instituire a unui Cod comunitar privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO 2006, L 105, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 8, p. 5)], sau pentru relațiile internaționale ale unuia din statele membre, în special dacă în bazele de date naționale ale statelor membre nu a fost emisă o alertă în scopul de a i se refuza intrarea pentru motivele enumerate anterior;

[...]”

6 Articolul 22 din același cod, intitulat „Consultarea prealabilă a autorităților centrale ale altor state membre”, prevede:

„(1) Un stat membru poate solicita autorităților centrale ale altor state membre să consulte autoritățile sale centrale în cursul examinării cererilor depuse de resortisanții anumitor țări terțe sau de anumite categorii de astfel de resortisanți. Astfel de consultări nu se aplică în cazul cererilor de vize de tranzit aeroportuar.

(2) Autoritățile centrale consultate transmit un răspuns definitiv în termen de șapte zile calendaristice de la inițierea consultării. Lipsa unui răspuns în termenul respectiv înseamnă că acestea nu au motive pentru a obiecta cu privire la eliberarea vizei.

[...]”

7 Articolul 25 din Codul de vize are următorul cuprins:

„(1) Vizele cu valabilitate teritorială limitată se eliberează în mod excepțional, în următoarele cazuri:

(a) atunci când statul membru vizat consideră că este necesar, din motive de ordin umanitar, de interes național sau datorită anumitor obligații internaționale,

(i) să acorde o derogare de la principiul obligativității îndeplinirii condițiilor de intrare specificate la articolul 5 alineatul (1) literele (a), (c), (d) și (e) din Codul Frontierelor Schengen;

(ii) să elibereze o viză chiar dacă statul membru consultat în conformitate cu articolul 22 a obiectat cu privire la eliberarea unei vize uniforme; sau

(iii) să elibereze o viză din motive de urgență, chiar dacă nu a avut loc consultarea prealabilă în conformitate cu articolul 22;

sau

(b) atunci când, din motive considerate justificate de consulat, o nouă viză este eliberată pentru o ședere în cursul aceleiași perioade de 180 de zile unui solicitant care, în cursul respectivei perioade de 180 de zile, a utilizat deja o viză uniformă sau o viză cu valabilitate teritorială limitată permițând o ședere de 90 de zile.

(2) Viza cu valabilitate teritorială limitată este valabilă pe teritoriul statului membru care o eliberează. Aceasta poate fi valabilă, în mod excepțional, pe teritoriul a mai mult de un stat membru, sub rezerva acordului fiecărui stat membru.

[...]”

8 Articolul 32 din acest cod, intitulat „Respingerea cererilor de viză”, prevede:

„(1) Fără a se aduce atingere articolului 25 alineatul (1), cererea de viză se respinge:

(a) dacă solicitantul:

[...]

(vi) este considerat ca reprezentând o amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă sau sănătatea publică, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 19 din Codul Frontierelor Schengen, sau [pentru] relațiile internaționale ale unuia din statele membre, în special dacă în bazele de date naționale ale statelor membre a fost emisă o alertă în scopul de a i se refuza intrarea pentru motivele enumerate anterior; [...]

[...]

(2) Decizia de respingere și motivele pe care se întemeiază se comunică solicitantului cu ajutorul formularului tipizat care figurează în anexa VI.

(3) Solicitanții cărora li s-a refuzat eliberarea unei vize au drept de exercitare a unei căi de atac. Călea de atac este îndreptată împotriva statului membru care a luat decizia finală cu privire la cerere și în conformitate cu legislația națională a respectivului stat membru. Statele membre furnizează solicitanților informații referitoare la procedura care trebuie urmată în situația exercitării unei căi de atac, astfel cum se precizează în anexa VI.

[...]

(5) Datele privind viza refuzată se introduc în [Sistemul de informații privind vizele (VIS)] în conformitate cu articolul 12 din [Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) (JO 2008, L 218, p. 60)].”

9 Anexa VI la Codul de vize cuprinde „Formularul standard pentru notificarea și motivarea refuzului, anulării sau revocării unei vize” (denumit în continuare „formularul standard”). Acest formular cuprinde, printre altele, sub fraza „Decizia are la bază motivul (motivele) de mai jos”, unsprezece căsuțe, care trebuie bifate de autoritatea competentă, în dreptul fiecăreia dintre acestea figurând unu sau mai multe motive predefinite de refuz, de anulare sau de revocare a unei vize. A șasea dintre aceste căsuțe corespunde următoarelor motive de refuz:

„Unu sau mai multe state membre vă consideră o amenințare pentru ordinea publică, securitatea internă sau sănătatea publică, conform definiției de la articolul 2 punctul 19 din [Regulamentul nr. 562/2006], sau pentru relațiile internaționale ale unuia sau mai multor state membre.”

10 Formularul standard include și o rubrică intitulată „Observații”, urmată de un spațiu care poate fi completat de autoritatea competentă.

- 11 Astfel cum reiese din considerentul (1) al Regulamentului (UE) 2016/399 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen) (JO 2016, L 77, p. 1), acesta a codificat Regulamentul nr. 562/2006. Articolul 2 punctul 19 din Regulamentul nr. 562/2006, menționat la punctele 5, 8 și 9 din prezenta hotărâre, a devenit articolul 2 punctul 21 din Codul Frontierelor Schengen care a rezultat din această codificare.

Litigiile principale, întrebările preliminare și procedura în fața Curții

- 12 În cauza C-225/19, R.N.N.S. este un resortisant egiptean care locuiește în Egipt. La 28 august 2017, acesta s-a căsătorit cu o resortisantă neerlandeză.
- 13 La 7 iunie 2017, R.N.N.S. a depus la ministru o cerere de viză pentru a-și vizita socrii, care aveau reședința în Țările de Jos.
- 14 Prin decizia din 19 iunie 2017, ministrul a respins această cerere pentru motivul că unu sau mai multe state membre consideraseră că acesta reprezenta o amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă sau sănătatea publică, în sensul articolului 2 punctul 21 din Codul Frontierelor Schengen, sau pentru relațiile internaționale ale unuia dintre statele membre. Astfel, în cadrul procedurii de consultare prealabilă prevăzute la articolul 22 din Codul de vize, Ungaria ar fi formulat o obiecție cu privire la eliberarea vizei lui R.N.N.S.
- 15 Această decizie i-a fost comunicată lui R.N.N.S. prin intermediul formularului standard. Deși a șasea căsuță a acestuia a fost bifată, formularul respectiv nu menționa nici identitatea statului membru care a formulat obiecția cu privire la eliberarea vizei, nici motivele care au stat la baza acestei obiecții.
- 16 La 30 iunie 2017, R.N.N.S. a introdus o contestație împotriva deciziei menționate la ministru, care, prin decizia din 31 octombrie 2017, a respins-o.
- 17 La 22 noiembrie 2017, R.N.N.S. a formulat o cale de atac împotriva acestei din urmă decizii la instanța de trimitere, Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem (Tribunalul din Haga, cu sediul în Haarlem, Țările de Jos), susținând printre altele că nu beneficiază de protecție jurisdicțională efectivă, dat fiind că nu este în măsură să conteste pe fond decizia ministrului din 19 iunie 2017. Ministrul susține că în dreptul neerlandez, atunci când un stat membru formulează o obiecție cu privire la eliberarea unei vize, motivele care stau la baza acestei obiecții nu pot face obiectul unui control pe fond, solicitantul trebuind să sesizeze în acest scop instanțele statului membru care a formulat obiecția menționată.
- 18 În cadrul procedurii în fața instanței de trimitere, ministrul i-a comunicat lui R.N.N.S. identitatea statului membru care a formulat o obiecție cu privire la eliberarea vizei sale. În cursul anului 2018, R.N.N.S. a contactat reprezentanți diplomatici ai Ungariei în mai multe țări pentru a obține clarificări cu privire la motivele care au stat la baza obiecției formulate de statul membru respectiv. El nu ar fi obținut pe această cale nicio clarificare și ar ignora, în plus, identitatea autorității care a formulat obiecția menționată în Ungaria.
- 19 În cauza C-226/19, K.A. este o resortisantă siriană care are reședința în Arabia Saudită.
- 20 La 2 ianuarie 2018, K.A. a depus la ministru o cerere de viză pentru a-și vizita copiii, care au reședința în Țările de Jos.
- 21 Prin decizia din 15 ianuarie 2018, ministrul a respins această cerere pentru motivul că unu sau mai multe state membre consideraseră că aceasta reprezenta o amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă sau sănătatea publică, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 21 din Codul

Frontierelor Schengen, sau pentru relațiile internaționale ale unuia dintre statele membre. Astfel, în cadrul procedurii de consultare prealabilă prevăzute la articolul 22 din Codul de vize, Republica Federală Germania ar fi formulat o obiecție cu privire la eliberarea vizei lui K.A.

- 22 Această decizie i-a fost comunicată lui K.A. prin intermediul formularului standard. Deși a șasea căsuță a acestuia a fost bifată, formularul respectiv nu menționa nici identitatea statului membru care a formulat obiecția cu privire la eliberarea vizei, nici motivele care au stat la baza acestei obiecții.
- 23 La 23 ianuarie 2018, K.A. a introdus o contestație împotriva deciziei menționate la ministru. Presupunând că Republica Federală Germania ar fi putut să formuleze o obiecție cu privire la eliberarea vizei sale, K.A. a solicitat ministrului, prin această contestație, să se adreseze autorităților germane pentru a cunoaște motivul pentru care a fost considerată o amenințare pentru ordinea publică, pentru siguranța internă sau pentru sănătatea publică. Prin decizia din 14 mai 2018, ministrul a respins această contestație.
- 24 La 28 mai 2018, K.A. a formulat o cale de atac împotriva acestei din urmă decizii la instanța de trimitere, susținând printre altele că nu beneficiază de protecție jurisdicțională efectivă, dat fiind că nu este în măsură să conteste pe fond decizia ministrului din 15 ianuarie 2018. Aceasta susține în special că motivul de refuz al vizei care figurează în această decizie este formulat prea general și că ministrul ar fi trebuit să solicite autorităților germane să îi comunice motivele care au stat la baza obiecției lor cu privire la eliberarea vizei sale. Potrivit ministrului, Codul de vize nu îl obligă să solicite autorităților germane motivele care au stat la baza obiecției lor cu privire la eliberarea vizei lui K.A. și nici să îi transmită aceste motive.
- 25 Instanța de trimitere arată că nici R.N.N.S., nici K.A. nu fac obiectul unei alerte în VIS în scopul respingerii cererii de viză, astfel încât aceștia nu pot intenta o acțiune sau depune o plângere în temeiul Regulamentului VIS în vederea obținerii rectificării sau a ștergerii unor date inexacte care ar fi avut efecte asupra prelucrării cererii lor de viză.
- 26 Această instanță arată de asemenea, pe de o parte, că nici R.N.N.S., nici K.A. nu au avut cunoștință de o decizie care îi privește în materie de ordine publică, de siguranță internă, de sănătate publică sau de relații internaționale care ar fi fost adoptată de autoritățile competente ale statelor membre care au formulat obiecții cu privire la eliberarea vizei acestora. Pe de altă parte, instanța menționată subliniază că, chiar dacă astfel de decizii ar fi fost adoptate, nu există elemente în cauzele principale pentru a verifica dacă R.N.N.S. și K.A. dispuneau în aceste state membre de o cale de atac efectivă împotriva deciziilor menționate.
- 27 În plus, potrivit instanței de trimitere, în deciziile din 19 iunie 2017 și 15 ianuarie 2018, ministrul nu le-a furnizat lui R.N.N.S. și lui K.A. nicio informație privind posibilitatea de a formula o cale de atac împotriva acestor decizii în statele membre care au formulat obiecții cu privire la eliberarea vizelor lor respective.
- 28 În acest context, instanța de trimitere ridică în esență problema dacă motivul de refuz prevăzut la articolul 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize poate face obiectul unui control jurisdicțional în cadrul căii de atac împotriva unei decizii finale de respingere a unei cereri de viză, prevăzută la articolul 32 alineatul (3) din acest cod, și, dacă este cazul, în ce mod trebuie exercitat acest control pentru a îndeplini cerințele care decurg din articolul 47 din cartă.
- 29 Pe de altă parte, în cazul în care R.N.N.S. și K.A. trebuiau să introducă o cale de atac în statele membre care au formulat obiecții cu privire la eliberarea vizelor pentru a contesta motivul de refuz prevăzut la articolul 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize, instanța de trimitere ridică problema dacă, în cadrul căii de atac prevăzute la articolul 32 alineatul (3) din acest cod, trebuie să se aștepte soluționarea căii de atac eventual formulate de solicitanți în statele membre menționate.

30 În aceste condiții, Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem (Tribunalul din Haga, cu sediul în Haarlem) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) În cazul unei căi de atac, în sensul articolului 32 alineatul (3) din Codul de vize, formulată împotriva unei decizii finale de refuz al unei vize pentru motivul menționat la articolul 32 alineatul (1) teza introductivă și litera (a) punctul (vi) din acest cod, este vorba despre o cale de atac efectivă în sensul articolului 47 din [cartă] în următoarele circumstanțe:

- în motivarea deciziei, statul membru s-a limitat să enunțe: «sunteți considerat de unu sau mai multe state membre ca reprezentând o amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă sau sănătatea publică, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 19 sau 21 din Codul Frontierelor Schengen, sau pentru relațiile internaționale ale unuia sau mai multora dintre statele membre»;
- statul membru nu precizează în decizie sau în cadrul căii de atac care motiv sau motive specifice sunt invocate, dintre cele patru menționate la articolul 32 alineatul (1) teza introductivă și litera (a) punctul (vi) din Codul de vize;
- în calea de atac formulată, statul membru nu furnizează informații suplimentare privind conținutul sau temeiul motivului sau motivelor care stau la baza obiecțiilor celui alt stat membru/celorlalte state membre?

2) În circumstanțele prezentate la prima întrebare este vorba despre bună administrare în sensul articolului 41 din cartă, în special în considerarea obligației administrației de a-și motiva deciziile?

3) a) Prima și a doua întrebare trebuie să primească alt răspuns dacă în decizia finală cu privire la viză statul membru face referire la o cale de atac, efectiv existentă în celălalt stat membru și specificată în mod suficient de clar, împotriva autorității responsabile, nominalizate individual, din acest alt stat membru (sau state membre) care a/au formulat obiecțiile menționate la articolul 32 alineatul (1) teza introductivă și litera (a) punctul (vi) din Codul de vize, cale de atac în care poate fi abordat acest motiv de refuz?

b) Pentru un răspuns afirmativ la prima întrebare, în legătură cu cea de a treia întrebare litera a), este necesar ca decizia privind calea de atac exercitată în și împotriva statului membru care a luat decizia finală să fie suspendată până la momentul în care solicitantul a putut exercita calea de atac prevăzută în celălalt stat membru (sau în celelalte state membre) și, dacă o exercită, până la momentul în care se pronunță decizia (definitivă) cu privire la această cale de atac?

4) Pentru răspunsurile la întrebări este relevant dacă (autorității din) statul membru (sau statele membre) care a/au formulat obiecții împotriva eliberării vizei i se poate oferi posibilitatea să intervină în calitate de al doilea părât în cadrul căii de atac împotriva deciziei finale cu privire la viză și, astfel, i se poate permite să prezinte elemente în susținerea motivului sau motivelor care stau la baza obiecțiilor?”

31 Din cauza crizei sanitare legate de răspândirea coronavirusului, Marea Cameră a Curții a anulat, prin decizia din 28 aprilie 2020, ședința de audiere a pledoariilor care fusese prevăzută inițial în prezentele cauze și a transformat în întrebări la care să se răspundă în scris întrebările care fuseseră comunicate părților și persoanelor interesate menționate la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene care au prezentat observații scrise. R.N.N.S., K.A., guvernele neerlandez, german și polonez, precum și Comisia Europeană au transmis Curții răspunsurile lor la aceste întrebări.

Cu privire la întrebările preliminare

- 32 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 32 alineatele (2) și (3) din Codul de vize, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul, pe de o parte, că impune statului membru care a adoptat o decizie finală de respingere a unei cereri de viză în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din acest cod ca urmare a formulării unei obiecții cu privire la eliberarea vizei de către un alt stat membru să indice în această decizie identitatea statului membru care a formulat o astfel de obiecție, motivul de refuz specific întemeiat pe această obiecție, precum și căile de atac disponibile împotriva obiecției menționate și, pe de altă parte, că, atunci când o cale de atac este introdusă împotriva aceleiași decizii în temeiul articolului 32 alineatul (3) din același cod, instanțele statului membru care a adoptat această din urmă decizie trebuie să poată examina pe fond legalitatea obiecției cu privire la eliberarea vizei formulate de un alt stat membru.
- 33 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că articolul 41 din cartă, invocat de instanța de trimitere, nu este relevant pentru a o lămuri în cadrul litigiilor principale. Astfel, din textul acestei dispoziții reiese în mod clar că ea se adresează numai instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii, iar nu statelor membre (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 martie 2020, Hungeod și alții, C-496/18 și C-497/18, EU:C:2020:240, punctul 63, precum și jurisprudența citată).
- 34 Cu toate acestea, în măsura în care instanța de trimitere ridică printre altele problema conținutului motivării care trebuie să însoțească o decizie finală de respingere a unei cereri de viză în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize, trebuie amintit că articolul 41 din cartă reflectă un principiu general al dreptului Uniunii care are vocația de a se aplica statelor membre atunci când pun în aplicare acest drept, potrivit căruia dreptul la bună administrare implică obligația administrației de a-și motiva deciziile (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 mai 2019, PI, C-230/18, EU:C:2019:383, punctul 57 și jurisprudența citată).
- 35 Pentru a răspunde la întrebările adresate, este necesar să se arate că sistemul instituit prin Codul de vize presupune o armonizare a condițiilor de eliberare a vizelor uniforme, care exclude existența unor divergențe între statele membre în ceea ce privește stabilirea motivelor de refuz al unor asemenea vize, ceea ce implică faptul că autoritățile competente ale statelor membre nu pot refuza să elibereze o viză uniformă bazându-se pe un alt motiv decât cele prevăzute de acest cod (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, Koushaki, C-84/12, EU:C:2013:862, punctele 45 și 47).
- 36 Potrivit articolului 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize, cererea de viză se respinge dacă solicitantul este considerat ca reprezentând o amenințare pentru ordinea publică, siguranța internă sau sănătatea publică, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 21 din Codul Frontierelor Schengen, sau relațiile internaționale ale unuia din statele membre, în special dacă în bazele de date naționale ale statelor membre a fost emisă o alertă în scopul de a i se refuza intrarea pentru motivele enumerate anterior. Din înșiși termenii acestei dispoziții, care vizează amenințarea la adresa unuia dintre statele membre, rezultă că existența unei astfel de amenințări constituie un motiv de refuz al vizei, indiferent dacă aceasta privește statul membru al consulatului competent sau un alt stat membru.
- 37 Revine consulatului competent, atunci când verifică dacă solicitantul îndeplinește condițiile de intrare, sarcina să verifice în special, în temeiul articolului 21 alineatul (3) litera (d) din acest cod, că acest solicitant nu este considerat o astfel de amenințare și în special dacă în bazele de date naționale ale statelor membre nu a fost emisă o alertă în scopul de a i se refuza intrarea pentru motivele enumerate anterior. În acest scop, autoritățile centrale ale statului membru care examinează cererea de viză pot fi determinate, în plus, să consulte autoritățile centrale ale altor state membre, în cadrul procedurii de consultare prealabilă prevăzute la articolul 22 alineatele (1) și (2) din codul menționat, pentru a le permite să formuleze, dacă este cazul, obiecții cu privire la eliberarea vizei pentru aceleași motive.

- 38 În temeiul articolului 32 alineatul (2) din Codul de vize, decizia de respingere a cererii de viză și motivele pe care se întemeiază se comunică solicitantului cu ajutorul formularului standard. Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 9 din prezenta hotărâre, formularul standard cuprinde unsprezece căsuțe, fiecare corespunzând unuia sau mai multor motive de refuz, de anulare sau de revocare a unei vize prevăzute de codul menționat, pe care autoritățile naționale competente le bifează în vederea comunicării către solicitantul de viză a motivării deciziei de refuz care îi este opusă.
- 39 Mai precis, a șasea căsuță din formularul standard precizează că „unu sau mai multe state membre [...] consideră” că solicitantul reprezintă o amenințare pentru unul dintre motivele de refuz prevăzute la articolul 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize. Deși textul motivării care figurează în această căsuță nu prevede posibilitatea autorității naționale competente de a identifica statul membru care a formulat o obiecție cu privire la eliberarea vizei și nici de a motiva mai departe decizia sa, mai ales prin precizarea motivului specific, dintre toate cele vizate în mod nediferențiat de această dispoziție, care justifică decizia menționată, astfel de precizări pot fi totuși făcute de aceeași autoritate în rubrica intitulată „Observații” din formularul standard.
- 40 În această privință, potrivit articolului 32 alineatul (3) din Codul de vize, solicitanții cărora li s-a refuzat eliberarea unei vize au dreptul de a exercita o cale de atac care trebuie să fie îndreptată împotriva statului membru care a luat decizia finală cu privire la cerere și să fie formulată în conformitate cu legislația națională a respectivului stat membru.
- 41 Curtea a statuat că interpretarea dispozițiilor din Codul de vize, inclusiv dreptul la calea de atac prevăzută la articolul 32 alineatul (3) din acest cod, trebuie să fie efectuată, astfel cum rezultă din considerentul (29) al codului menționat, cu respectarea drepturilor fundamentale și a principiilor recunoscute de cartă, care este aplicabilă atunci când un stat membru adoptă o decizie de respingere a unei cereri de viză în temeiul articolului 32 alineatul (1) din același cod (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 decembrie 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, punctele 32 și 37, precum și Hotărârea din 29 iulie 2019, Vethanayagam și alții, C-680/17, EU:C:2019:627, punctul 79).
- 42 Caracteristicile căii de atac prevăzute la articolul 32 alineatul (3) din Codul de vize trebuie, așadar, să fie determinate în conformitate cu articolul 47 din cartă, potrivit căruia orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul Uniunii sunt încălcate are dreptul la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe judecătorești, în conformitate cu condițiile stabilite la articolul menționat.
- 43 În această privință, reiese dintr-o jurisprudență constantă că caracterul efectiv al controlului jurisdicțional garantat de articolul 47 din cartă impune ca persoana interesată să poată lua cunoștință de motivele deciziei luate în privința sa fie chiar din cuprinsul deciziei, fie dintr-o comunicare a acestor motive făcută la cererea sa, fără a se aduce atingere posibilității instanței competente de a dispune ca autoritatea în cauză să comunice motivele menționate pentru a-i permite să își apere drepturile în cele mai bune condiții posibile și să decidă în deplină cunoștință de cauză dacă este util să sesizeze instanța competentă, precum și pentru a-i permite pe deplin acesteia din urmă să exercite controlul legalității deciziei naționale în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 octombrie 1987, Heylens și alții, 222/86, EU:C:1987:442, punctul 15, precum și Hotărârea din 4 iunie 2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, punctul 53).
- 44 În speță, din dosarele de care dispune Curtea reiese că, în urma unor obiecții formulate de Ungaria și, respectiv, de Republica Federală Germania cu privire la eliberarea vizelor lui R.N.N.S. și lui K.A., ministrul a respins cererile lor de viză în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize. Ministrul a motivat deciziile de refuz menționate prin intermediul formularului standard, bifând cea de a șasea căsuță a acestuia, în care figurează motivarea predefinită potrivit căreia unu sau mai multe state membre consideră că solicitantul reprezintă o amenințare pentru ordinea publică, siguranța națională sau sănătatea publică, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 21 din Codul Frontierelor Schengen, sau pentru relațiile internaționale ale unuia sau mai multor state membre.

- 45 Or, având în vedere jurisprudența expusă la punctele 34 și 43 din prezenta hotărâre, trebuie să se arate că dreptul la o cale de atac efectivă consacrat la articolul 47 din cartă impune ca solicitantul căruia i s-a refuzat eliberarea unei vize ca urmare a unei obiecții formulate de un stat membru pentru unul dintre motivele prevăzute la articolul 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize să poată cunoaște motivul specific de refuz pe care se întemeiază această decizie, precum și identitatea statului membru care a formulat obiecția cu privire la eliberarea acestui document.
- 46 În consecință, chiar dacă, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 39 din prezenta hotărâre, motivarea care corespunde celei de a șasea căsuțe din formularul standard este predefinită, autoritatea națională competentă este obligată, în cazul aplicării motivului de refuz prevăzut la articolul 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize, să precizeze, în rubrica intitulată „Observații” din formularul standard, identitatea statului membru sau a statelor membre care au formulat o obiecție cu privire la eliberarea vizei și motivul de refuz specific întemeiat pe această obiecție, însoțit, dacă este cazul, de esența motivelor obiecției menționate.
- 47 Pe de altă parte, după cum a arătat domnul avocat general la punctul 87 din concluziile sale, Regulamentul (UE) 2019/1155 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 de modificare a Regulamentului nr. 810/2009 (JO 2019, L 188, p. 25) prevede un nou formular standard la care autoritățile competente sunt obligate să recurgă în scopul de a-și motiva deciziile de respingere a cererii de viză și în care diferitele motive de refuz prevăzute la articolul 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Codul de vize sunt în prezent diferențiate unele de altele.
- 48 În ceea ce privește problema întinderii controlului jurisdicțional în cadrul căii de atac prevăzute la articolul 32 alineatul (3) din Codul de vize, trebuie amintit că obligația statelor membre de a garanta dreptul la o cale de atac efectivă, în sensul articolului 47 din cartă, împotriva unei decizii de respingere a cererii de viză, impune ca controlul jurisdicțional al acestei decizii să nu fie limitat la o examinare formală a motivelor prevăzute la articolul 32 alineatul (1) din Codul de vize. Astfel, acest control trebuie să privească și legalitatea deciziei menționate, ținând seama de toate elementele dosarului, atât de fapt, cât și de drept, pe care autoritatea națională competentă a întemeiat respectiva decizie.
- 49 În această privință, autoritățile naționale competente beneficiază, cu ocazia examinării cererilor de viză, de o largă marjă de apreciere în ceea ce privește condițiile de aplicare a motivelor de refuz prevăzute de Codul de vize și evaluarea faptelor relevante (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, punctul 60, și Hotărârea din 13 decembrie 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, punctul 36). Controlul jurisdicțional al acestei marje de apreciere se limitează, așadar, la a verifica dacă decizia atacată se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă și la a se asigura că aceasta nu este afectată de o eroare vădită (a se vedea prin analogie Hotărârea din 4 aprilie 2017, Fahimian, C-544/15, EU:C:2017:255, punctele 45 și 46).
- 50 Cu toate acestea, trebuie să se distingă, pe de o parte, controlul efectuat de instanțele statului membru care a luat decizia finală de respingere a cererii de viză, care are ca obiect examinarea legalității acestei decizii, în conformitate cu articolul 32 alineatul (3) din Codul de vize, și, pe de altă parte, controlul temeiniciei obiecției cu privire la eliberarea unei vize, formulată de un alt stat membru în cadrul procedurii de consultare prealabilă prevăzute la articolul 22 din acest cod, care revine instanțelor naționale ale celui alt stat membru sau ale celorlalte state membre.
- 51 În această privință, instanțele statului membru care a adoptat o decizie finală de respingere a cererii de viză ca urmare a formulării unei obiecții cu privire la eliberarea acestui document de un alt stat membru sau de mai multe alte state membre trebuie să aibă posibilitatea de a se asigura că procedura de consultare prealabilă a autorităților centrale ale celorlalte state membre descrisă la articolul 22 din Codul de vize a fost aplicată în mod corect, în special de a verifica dacă solicitantul a fost identificat în mod corect ca fiind vizat de obiecția în cauză, și că garanțiile procedurale, precum obligația de motivare menționată la punctul 46 din prezenta hotărâre, au fost respectate în speță.

- 52 În schimb, legalitatea unei obiecții formulate de un stat membru cu privire la eliberarea unei vize nu poate fi controlată pe fond de instanțele menționate. Pentru a permite solicitantului de viză în cauză să își exercite, în conformitate cu articolul 47 din cartă, dreptul la o cale de atac împotriva unei astfel de obiecții, revine autorităților competente ale statului membru care a luat decizia finală de respingere a cererii de viză sarcina de a indica autoritatea căreia i se poate adresa solicitantul de viză pentru a cunoaște căile de atac disponibile în acest scop în celălalt stat membru.
- 53 Mai trebuie arătat că legiuitorul Uniunii a lăsat statelor membre sarcina să decidă asupra naturii și a modalităților concrete ale căilor de atac aflate la dispoziția solicitanților de vize, cu condiția însă ca acestea să respecte principiile echivalenței și efectivității (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 decembrie 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, punctele 25 și 26).
- 54 Astfel, revine statului membru care adoptă o decizie finală de respingere a cererii de viză sarcina de a prevedea norme procedurale care contribuie la garantarea respectării dreptului la apărare și a dreptului la o cale de atac efectivă al solicitanților de viză, precum cererea de informare adresată autorităților competente ale statelor membre care au formulat o obiecție cu privire la eliberarea unei vize sau posibilitatea acestora de a interveni în calea de atac introdusă în temeiul articolului 32 alineatul (3) din Codul de vize sau orice alt mecanism care asigură că calea de atac a acestor solicitanți nu poate fi respinsă definitiv fără ca ei să aibă posibilitatea concretă de a-și exercita drepturile.
- 55 Trebuie adăugat că, în orice caz, statul membru în cauză poate elibera o viză cu valabilitate teritorială limitată, în conformitate cu articolul 25 din Codul de vize.
- 56 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că articolul 32 alineatele (2) și (3) din Codul de vize, citit în lumina articolului 47 din cartă, trebuie interpretat în sensul, pe de o parte, că impune statului membru care a adoptat o decizie finală de respingere a unei cereri de viză în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din acest cod ca urmare a formulării unei obiecții cu privire la eliberarea vizei de către un alt stat membru să indice în această decizie identitatea statului membru care a formulat o astfel de obiecție, motivul de refuz specific întemeiat pe această obiecție, însoțit, dacă este cazul, de esența motivelor obiecției menționate, precum și autoritatea căreia solicitantul de viză i se poate adresa pentru soluționarea căilor de atac disponibile în celălalt stat membru și, pe de altă parte, că, atunci când o cale de atac este introdusă împotriva aceleiași decizii în temeiul articolului 32 alineatul (3) din același cod, instanțele statului membru care a adoptat această decizie trebuie să poată examina pe fond legalitatea obiecției cu privire la eliberarea vizei formulate de un alt stat membru.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 57 Întrucât, în privința părților din litigiile principale, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

Articolul 32 alineatele (2) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 610/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013, citit în lumina articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, trebuie interpretat în sensul, pe de o parte, că impune statului membru care a adoptat o decizie finală de respingere a unei cereri de viză în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a) punctul (vi) din Regulamentul nr. 810/2009, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 610/2013, ca urmare a formulării unei obiecții cu privire la eliberarea vizei de

către un alt stat membru să indice în această decizie identitatea statului membru care a formulat o astfel de obiecție, motivul de refuz specific întemeiat pe această obiecție, însoțit, dacă este cazul, de esența motivelor obiecției menționate, precum și autoritatea căreia solicitantul de viză i se poate adresa pentru soluționarea căilor de atac disponibile în celălalt stat membru și, pe de altă parte, că, atunci când o cale de atac este introdusă împotriva aceleiași decizii în temeiul articolului 32 alineatul (3) din Regulamentul nr. 810/2009, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 610/2013, instanțele statului membru care a adoptat această decizie trebuie să poată examina pe fond legalitatea obiecției cu privire la eliberarea vizei formulate de un alt stat membru.

Semnături